

מֶלֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ. דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ, פְּסוּק זֶה לֹא נוֹדַע מֵהוּ הַסְתֵּר שְׁלוֹ, אֲלֵא דְבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ - דְּבָרִים שְׁנֵאמְרוּ מִשּׁוֹם אֵל שֶׁהוּא מֶלֶךְ. וּמִיָּהוּ? זֶה (תהלים ז) וְאֵל זַעַם בְּכָל יוֹם. וְאֵל שְׂדֵי, כְּמוֹ שְׁנֵתְבָאֵר. לְמוֹאֵל, כְּמוֹ שְׁנֵאמְר (איוב ז) לְמוֹ פִי. לְמוֹאֵל מֶלֶךְ, שֶׁהִיא בַת שְׁבַע. מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ, כְּשֶׁהִתְגַּלָּה עֲלָיו בְּגִבְעוֹן בְּחֹלוֹם הַלַּיְלָה.

בֹּא רֵאָה, יַעֲקֹב הַתְּכַנְסֵם לְלִבְנָה וְעֲשֵׂה בָּהּ פְרוֹת לְעוֹלָם, וְאִין לָךְ דוֹר בְּעוֹלָם שְׂאִין בּוֹ פְרִי שֶׁל יַעֲקֹב, מִשּׁוֹם שֶׁהָרִי הוּא עוֹרֵר הַתְּעוֹרְרוֹת לְמַעְלָה, מִשּׁוֹם שְׁכָתוֹב וַיֵּאָסֵף רַגְלָיו אֶל הַמַּטֵּה, שֶׁהִיא מִטְתּוֹ שֶׁל יַעֲקֹב וְדָאִי.

אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁהָרִי הַשְּׁתֵּלֵם לְמַעְלָה וְלַמַּטֵּה, שְׁכָתוֹב (ירמיה ל) וְאַתָּה אֵל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נֶאֱמַר ה' וְגו' כִּי אֲתָךְ אָנִי. כִּי אֲתִי אֲתָה לֹא נֶאֱמַר, אֲלֵא כִּי אֲתָךְ אָנִי, וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

רְבִי יִצְחָק פִּתַּח וְאָמַר, וַיְבֹאוּ עַד גֵּרֶן הָאֶטֶד וְגו', וְכַתּוּב וַיֵּרָא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת הָאֶבֶל בְּגֵרֶן הָאֶטֶד וְגו'. בְּפִסְוִקִים הִלְלוּ יֵשׁ לְהַתְּבוֹנֵן בְּהֵם, מַה אֲכַפֵּת לָנוּ שֶׁהֵם בָּאוּ עַד גֵּרֶן הָאֶטֶד? וּמַה הַטַּעַם כִּנּוּ אֶבְלוֹת זוֹ לְמַצְרַיִם, הָרִי צָרִיף הִיָּה לְכַתֵּב אֶבֶל יִשְׂרָאֵל, מַה הַטַּעַם לְמַצְרַיִם?

אֲלֵא כִּף אִמְרוּ, כֹּל אוֹתוֹ זְמַן שֶׁהָיָה יַעֲקֹב בְּמַצְרַיִם, הַתְּבַרְכָּה הָאָרֶץ בְּגִלְלוֹ, וְנִילוּס הָיָה יוֹצֵא וּמִשְׁקָה אֶת הָאָרֶץ. וְעוֹד, שְׁפִסֵּק הָרַעֲב בְּגִלְלוֹ יַעֲקֹב, וְעַל כֵּן הַמַּצְרַיִם עָשׂוּ אֶבֶל, וְהַתְּכַנְנָה עֲלֵיהֶם.

פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קו) מִי יִמְלֵל גִּבּוֹרוֹת ה' יִשְׁמַע כֹּל תַּהֲלֹתוֹ. פְּסוּק זֶה בְּאֵרוֹהוּ, אֶבֶל מַה זֶה

שְׁלֹמֹה, דָּא אִם שְׁלֹמֹה. דְּכַתִּיב, (משלי לא) דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ. דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ, הָאִי קָרָא לָאו אֲתֵיידַע מֵהוּ סְתִימָא דִּילֵיהּ. אֲלֵא, דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ, דְּבָרִים דְּאֲתַמָּר בְּגִין אֵל (דף רמט ע"א) דְּאִיהוּ מֶלֶךְ, וּמֵאֵן אִיהוּ. דָּא (תהלים ז) וְאֵל זַעַם בְּכָל יוֹם. וְאֵל שְׂדֵי. כְּמַה דְּאֲתַמָּר. לְמוֹאֵל כְּמַה דְּאֲתַמָּר, (איוב ז) לְמוֹ פִי. לְמוֹאֵל מֶלֶךְ, דְּאִיהוּ בַת שְׁבַע. מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ, כִּד אֲתַגְלִי עֲלָיו בְּגִבְעוֹן, בְּחֹלְמָא דְלַיְלָא.

הָא חֲזִי, יַעֲקֹב אֲתַכְּנִישׁ לְגַבֵּי סִיְהָרָא, וְעַבִּיד בָּהּ פִּירִין לְעֵלְמָא. וְלִית לָךְ דְּרָא בְּעֵלְמָא, דְּלֹא אִית בֵּיה אִיבָא דִיעֲקֹב, בְּגִין דְּהָא אִיהוּ אֲתַעַר אֲתַעְרוּתָא לְעִילָא, בְּגִין דְּכַתִּיב, וַיֵּאָסֵף רַגְלָיו אֶל הַמַּטֵּה, דְּאִיהוּ מִטְתִּיהּ דִיעֲקֹב וְדָאִי.

זַכָּאָה חוֹלְקִיהּ דִיעֲקֹב, דְּהָא אֲשַׁתְּלִים לְעִילָא וְתַתָּא, דְּכַתִּיב, (ירמיה ל) וְאַתָּה אֵל תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נֶאֱמַר ה' וְגו' כִּי אֲתָךְ אָנִי. כִּי אֲתִי אֲתָה לֹא אֲתַמָּר, אֲלֵא כִּי אֲתָךְ אָנִי, וְהָא אֲתַמָּר.

רְבִי יִצְחָק פִּתַּח וְאָמַר, וַיְבֹאוּ עַד גֵּרֶן הָאֶטֶד וְגו', וְכַתִּיב, וַיֵּרָא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת הָאֶבֶל בְּגֵרֶן הָאֶטֶד וְגו'. הֲנִי קָרָאִי אִית לְאִסְתַּכְּלָא בְּהוּ, מָאִי אִיכַפֵּת לָן דְּאִינוּן אֲתוּ עַד גֵּרֶן הָאֶטֶד. וּמָאִי טַעְמָא אֲתַכְּנַת אֶבְלוֹתָא דָּא לְמַצְרַיִם, דְּהָא אֶבֶל יִשְׂרָאֵל מִיבְעִי לֵיהּ, מָאִי טַעְמָא לְמַצְרַיִם.

אֲלֵא הָכִי אִמְרוּ, כֹּל הַהוּא זְמַנָּא דְהוּה יַעֲקֹב בְּמַצְרַיִם, אֲתַבְּרַךְ אֶרְעָא בְּגִינֵיהּ, וְנִילוּס הוּה נִפְיָק וְאֲשַׁקִּי אֶרְעָא, וְעוֹד דְּפִסֵּק כְּפִנָּא בְּגִינֵיהּ דִיעֲקֹב. וְעַל דָּא, מַצְרַאִי עַבְדוּ אֶבְלוֹתָא, וְאַתְכְּנִי עֲלֵיהוּ.

פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים קו) מִי יִמְלֵל גִּבּוֹרוֹת יי

יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ, הַאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ. אָבֵל
מֵהוּ יִמְלֵל, יִדְבֵר מִיבְעֵי לִיה. וְאִי תִימָא
דְּאֶרְחִיה דְּקָרָא הָכִי הוּא, דְּהָא קָרָאִי אֵינּוּן
הָכִי. לָא. דְּכִלְהוּ לְאַחְזָא מְלָה קָא אֲתִיין.
אוּף הָכָא, לְאַחְזָא מְלָה קָא אֲתִיא, מִי יִמְלֵל
(גְבוּרוֹת ה'), פְּדֻכְתִּיב, (דְּבָרִים כג) וְקִטְפָתָ מְלִילָת.
גְבוּרוֹת ה', בְּגִין דְּסַגִּיאִין אֵינּוּן, דְּהָא כָּל
גְּזָרָא דְדִינָא, מִתְּמָן קָא אֲתִיא, וְעַל דָּא, מָאן
אִיהוּ דִּיסְלָק וְיַעֲבֵר גְּזָרָה חָדָא, מְאִינּוּן
גְבוּרָאן דְּעֵבִיד קִדְשָא בְרִיךְ הוּא.

תוּ, מִי יִמְלֵל, וְיִדְבֵר, כְּלָא חַד. יִדְבֵר, דְּהָא
כְּמָה וְכְמָה גְבוּרָאן אֵינּוּן, דְּלִית לוֹן
חֲשֻבְנָא, כְּמָה מְאָרִי דְדִינִין, כְּמָה מְאָרִי
תְרִיסִין, כְּמָה גְרִדִינִי נְמוּסִין, וּמְלוּלָא לָא
יְכִיל לְמַלְלָא לוֹן.

וְכְמָה יִדְעוּן, כְּלָהוּ בְהַגְדָה, דְּאִית בֵּיה רְזָא
דְּחֻכְמָתָא, דְּהָא בְּמְלוּלָא וּבְאֲמִירָה לָא
יְכִיל לְמַלְלָא לוֹן. לְמַנְדַע לוֹן, אָבֵל בְּהַגְדָה
יִדְעוּן, כְּמָה דְכְתִיב, (תְהִלִים קמ"ה) דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח
מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֵךָ נְגִידוֹ, בְּרָזָא דָּא יִדְעִין,
אָבֵל גְבוּרָתֵךָ דְהִיא גְבוּרָה תְּתָאָה, יִדְבֵרוּ,
דְכְתִיב וּגְבוּרָתֵךָ יִדְבֵרוּ.

יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ, דְּסַגִּיאִין אֵינּוּן (נ"א דְרִינִין)
דִּינִין, דְּאֲשַׁתְמוּדְעוּן וּמִתְחַבְרִין
בְּתַהֲלָה, וְכְמָה חִילִין, וְכְמָה מְשִׁירִין
דְּמִתְחַבְרִין בְּה, פְּדֻכְתִּיב, (אֵיוב כ"ה) הִיִּשׁ מְסַפֵּר
לְגַדּוּדֵיו, וְעַל דָּא, מָאן יְכִיל לְאַשְׁתַּמַע כָּל
תְּהִלָּתוֹ.

תָּא חֲזִי, מְצָרָאִי כְּלָהוּ חִפְיָמִין הוּוּ, וּמְסַטְרָא
דְּגְבוּרָה קָא נְפָקִי, כְּמָה חִילִין וְכְמָה
מְשִׁירִין, וְכְמָה דְרַגִין עַל דְרַגִין, עַד דְמָטוּ
לְגַבֵּי דְרַגִין תְּתָאִין, וּמְצָרָאִי הוּוּ חֲרָשִׁין
וְחִפְיָמִין בְּהוּ, וְיִדְעִין סְתִימִין דְעֵלְמָא, וְאַסְתְּפְלוּ הָא, דְּבִזְמָנָא דִיעֵקֵב

יִמְלֵל? יִדְבֵר הִיָּה צְרִיף לְכַתְּב!
וְאִם תֵּאמֵר שְׂוֹ דְרַף הַפְתּוּב,
שְׁהָרִי הַפְסוּקִים הֵם כֶּף - לָא,
שְׁפֻלָּם בָּאִים לְהִרְאוֹת דְבַר, אָף
כָּאן בָּא לְהִרְאוֹת דְבַר. מִי יִמְלֵל
(גְבוּרוֹת ה'), כְּפִתּוּב (דְּבָרִים כג) וְקִטְפָתָ
מְלִילָת. גְבוּרוֹת ה', מְשׁוּם שְׁהֵם
רְבִים, שְׁהָרִי כָּל גְזֵרַת הַדִּין בָּאָה
מְשָׁם, וְלִכְּן מִי הוּא שְׁיִסְלָק
וְיַעֲבִיר גְזֵרָה אַחַת מֵאוּתָן גְבוּרוֹת
שְׁעוֹשָׂה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא?

עוֹד, מִי יִמְלֵל וְיִדְבֵר, הַכֵּל אַחַד.
יִדְבֵר, שְׁהָרִי כְּמָה וְכְמָה גְבוּרוֹת
הֵן שְׂאִין לְהֵם חֲשֻבּוֹן, כְּמָה בְּעֵלֵי
דִינִים, כְּמָה בְּעֵלֵי מְגַנִּים, כְּמָה
שׁוּמְרֵי הַחֻקִּים, וְהַדְּבִיר לָא יְכוּל
לְדַבֵּר לְהֵם.

וְכְמָה יִדְעוּת? כְּלָם בְּהַגְדָה,
שְׁיִשׁ בְּה סוּד הַחֻכְמָה, שְׁהָרִי
בְּדַבְּרוּ וּבְאֲמִירָה לָא יְכוּל לְדַבֵּר
לְהֵם וְלְדַעַת אוֹתָם, אָבֵל בְּהַגְדָה
הֵן יִדְעוּת, כְּפִתּוּב (תְהִלִים קמ"ה) דוֹר
לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֵךָ
נְגִידוֹ. בְּסוּד זֶה יִדְעִים, אָבֵל
גְבוּרָתֵךָ, שְׁהִיא גְבוּרָה תְּחַתּוֹנָה,
יִדְבֵרוּ, שְׁכְּתוּב וּגְבוּרָתֵךָ יִדְבֵרוּ.
יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ, שְׂרַבִים הֵם
(תְּרִינִין) הַדִּינִים שְׁנוּדְעִים
וּמְחַבְרִים בְּתַהֲלָה, וְכְמָה חִילוֹת
וְכְמָה מְחַנּוֹת שְׁמִתְחַבְרִים בְּה,
כְּפִתּוּב (אֵיוב כ"ה) הִיִּשׁ מְסַפֵּר
לְגַדּוּדֵיו, וְעַל זֶה מִי יְכוּל
לְהַשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ?

בָּא רָאָה, הַמְצָרִים כְּלָם הִיוּ
חֻכְמִים, וּמִצַּד הַגְבוּרָה יִצְאוּ,
כְּמָה חִילוֹת וְכְמָה מְחַנּוֹת וְכְמָה
דְרַגּוֹת עַל דְרַגּוֹת, עַד שְׁמַגִיעִים
לְדְרַגּוֹת הַתְּחַתּוֹנּוֹת, וְהַמְצָרִים
הִיוּ מְכַשְׁפִים וְחֻכְמִים בְּהֵם,
וְיִוֹדְעִים נִסְתָרוֹת הָעוֹלָם,
וְהַסְתְּפְלוּ, שְׁהָרִי שְׁבֻזְמָן שְׁיַעֲקֵב
קַיִם בְּעוֹלָם, אֵין עִם שְׁיַשְׁלֵט עַל

דְּבִזְמָנָא דִיעֵקֵב

קיים בעלמא, לא אית עמא דשלתא על בניו, וידעו דהא ישתעבדו בהו בישראל זמנין סגיאין.

בין דמית יעקב חדו, אסתפלו מה יהא בסופא, עד דמטו לגורן האטד, דאיהו גזרא דדינא שליטא, אט"ד בגימטריא יד, פמה דאת אמר, (שמות יד) ויירא ישראל את היד הגדולה וגו', פיון דמטו לאתר דא, חמו גבוראן דנפקי מהאי אטד. אמאי אקרי אטד. אלא, מה אטד נפקי כובין להאי סטרא ולהאי סטרא, הכי נמי י"ד, נפקי מינה אצבעאן, להאי סטרא ולהאי סטרא, וכל אצבעא ואצבעא סליק בכמה גבוראן, בכמה דינין, ובכמה נמוסין, כדין ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד על פן קרא שמה אבל מצרים, ודאי אבל כבד זה למצרים, ולא לאחרא.

רבי שמעון פריש פרשתא. יתבו לגו מערתא. אמר חמינא דיומא דין ינפול ביתא במתא, ויעדרון תרי (ב) רומאי מקטרגין. אי אנא במתא לא ינפול ביתא. אהדרו לגו מערתא יתבו.

פתח רבי שמעון ואמר, (ישעיה י) צהלי קולך בת גלים וגו'. (דף רמט ע"ב) צהלי קולך, האי קרא לכנסת ישראל אתמר, בגין דאיהי משבחת ליה לקודשא בריה הוא, בקלא משבחה, ועל דא צהלי קולך. מהכא אוליפנא, כל מאן דבעי לשבחה לקדשא בריה הוא בקלא, בעיא ליה קלא נעימותא, דיערב לאחרנין דשמעין ליה, ואי לאו, לא יקום לארמא קלא.

תא חזי, ליואי דאתיין מסטרא דא, דכתיב, ישוב מצבא העבודה וגו'. מאי טעמא.

בניו, וידעו שהרי ישתעבדו בישראל זמנים רבים.

בין שיעקב מת, שמחו. הסתפלו מה יהיה בסוף, עד שהגיעו לגרן האטד, שהוא גורת הדין השולט. אט"ד בגימטריא יד, כמו שנאמר (שמות יד) ויירא ישראל את היד הגדולה וגו'. פיון שהגיעו למקום זה, ראו הגבורות שיוצאות מהאטד הזה. ולמה נקרא אטד? אלא מה אטד יוצאים קוצים לצד זה ולצד זה, כף גם י"ד יוצאות ממנה אצבעות לצד זה ולצד זה, וכל אצבע ואצבע עולה בכמה גבורות, בכמה דינים, בכמה הנהגות, אז ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד על פן קרא שמה אבל מצרים. ודאי אבל כבד זה למצרים, ולא לאחר.

רבי שמעון פרש את הפרשה. יצאו מתוך המערה. אמר, ראיתי שיום זה יפל בית בעיר, ויעדרו שני בני רומאים מקטרגים. אם אני בעיר, לא יפל הבית. חזרו לתוך המערה וישבו.

פתח רבי שמעון ואמר, (ישעיה י) צהלי קולך בת גלים וגו'. צהלי קולך, פסוק זה נאמר לכנסת ישראל, משום שהיא משבחת את הקדוש ברוך הוא בקול משבח, ועל כף צהלי קולך. מכאן למדנו, כל מי שרוצה לשבח את הקדוש ברוך הוא בקול, צריך לו קול נעים שיערב לאחרים ששומעים אותו, ואם לא - לא יקום להרים קול.

בא ראה, לויים שבאו מצד זה, שכתוב (במדבר ח) ומפן חמשים שנה ישוב מצבא העבדה. מה הטעם? משום שקולו (דרגותו) [אם] נמוף, ולא יערב לאזנים כשאר חבריו, אז

(במדבר ח) ומפן חמשים שנה בגין דקליה (דרגיה, וא) נמיף,

וְלֹא יַעֲרֹב לְאוֹדְנֵינוּ, כְּשֶׁאָר חֲבֵרוֹי, כְּדִין
מְעַבְרִין לִיה מְהֵאי צָבֵא הַעֲבוּדָה (מחילין)
דְּלַעֲיָלָא, דְּקַיִמִין לְנַגְנָא לְגַבֵּי הַאי עֲבוּדָה,
וְלִיקְרָא שְׂמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא חֲזִי.

חִילִין לְעֵילָא, חִילִין וּמְשַׁרְיִין לְגַבֵּי תַתְּאִי,
לְשַׁבְּחָא שְׂמָא קְדִישָׁא, וְלִזְמַרָא לִוּן.

וּבְגִינֵי כֶּף יָשׁוּב מִצָּבֵא הַעֲבוּדָה. וּבְגִין דְּכֻנְסַת
יִשְׂרָאֵל קָא מְשַׁבְּחָא לִיה לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
אָמַר קָרָא, צַהֲלֵי קוֹלְךָ בַת גְּלִים, בַּת אַבְרָהָן.

תוּ, בַּת גְּלִים, עַלְמָא דְאַתִּי אַקְרִי גְּלִים, בְּגִין
דְּכֻלָּא קַיִמָא בֵּיה, וְאַתְּכֻלִּיל בֵּיה תְּלֵי
תְּלִים, וְנִפְקָא מִנֵּיה לְכֻלָּא. תוּ בַת גְּלִים,
כְּדַכְתִּיב, (שיר השירים ד) גַּל נְעוּל, וְכַל אֵינוֹן גְּלִים
וּמְבוּעֵין, כְּלָהּוּ נִפְקִי מִעַלְמָא דְאַתִּי, וּכְנֻסַת
יִשְׂרָאֵל אִיהִי בַת גְּלִים.

תָּא חֲזִי, הַאי קָרָא קְשִׁיא, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב
צַהֲלֵי קוֹלְךָ, דְּהוּא בְּגִין לְזַמְרָא וְלִאֲרַמָּא
קָלָא, וּלְבַתֵּר כְּתִיב הַקְּשִׁיבִי. אִי הָכִי אֲמַאי
צַהֲלֵי קוֹלְךָ, כִּינּוֹן דְּכְתִיב הַקְּשִׁיבִי. אָלָא,
צַהֲלֵי, בְּגִין לְשַׁבְּחָא וְלִזְמַרָא.

תָּא חֲזִי, אִי יִשְׂרָאֵל שְׂרָאן לְשַׁבְּחָא וְלִזְמַרָא
לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּדִין כְּתִיב הַקְּשִׁיבִי,
מַאי טַעְמָא, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל אֵינוֹן מְשַׁבְּחָן
וּמְזַמְרָן בְּגִינָה לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעַל דָּא
כְּתִיב צַהֲלֵי קוֹלְךָ, וּכְתִיב הַקְּשִׁיבִי.

לִישָׁה, בְּגִין דְּאַתְיָא מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, כְּמָה
דְּאַתְּ אָמַר, (משלי ל) לִישׁ גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה.

וְהֵאֵי לִישָׁה, גְבוּרָה, לְתַבְרָא חִילִין וְתוֹקֵפִין.
עֲנִיָּה עֲנִתוֹת, בְּגִין דְּאִיהִי אֶסְפֵּקְלָרְיָא דְלֹא
נְהָרָא (עלה), עֲנִיָּה וְדַאי, לִית לָהּ נְהוּרָא
לְסִיְהָרָא מְגַרְמָה, אָלָא מָה דִּיהִיב לָהּ שְׂמֻשָׁא.
עֲנִתוֹת אִיהוּ חֻקְלָא, כְּפַר חַד, וְשַׁרְיִין בֵּיה
כְּהִנֵּי מִסְכְּנֵי דְאַהֲדָרָן עַל פְּתַחֲתִין

מְעַבְרִים מִצָּבֵא הַעֲבוּדָה הַזֶּה
(מחילין) שֶׁל מַעֲלָה, שְׁעוּמְדִים
לְנַגֵּן לְעֲבוּדָה הַזֶּה וּלְכַפֵּד אֶת
הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ כְּרֵאוּי.

הַחִילוֹת שְׁלֹמְעָלָה, חִילוֹת
וּמְחִנוֹת כְּנֶגֶד הַתַּחֲתוֹנִים, לְשַׁבַּח
אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וּלְזַמֵּר לְהֵם,
וּמְשׁוּם כֶּף יָשׁוּב מִצָּבֵא הַעֲבֻדָה.
וּמְשׁוּם שְׁכֻנַּת יִשְׂרָאֵל מְשַׁבַּחַת
אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אָמַר
הַכְּתוּב צַהֲלֵי קוֹלְךָ בַת גְּלִים, בַּת
הַאֲבֹת.

עוֹד בַּת גְּלִים - הַעוֹלָם הַכָּא
נִקְרָא גְּלִים, מְשׁוּם שֶׁהַכֹּל עוֹמֵד
בּוֹ, וְנִכְלָל בּוֹ תְּלֵי תְּלִים, וְיוֹצֵא
מִמֶּנּוּ לְכֹל. עוֹד בַּת גְּלִים -
כְּפַתּוּב (שיר ד) גַּל נְעוּל, וְכַל אוֹתָם
גְּלִים וּמְעִינּוֹת, כְּלָם יוֹצְאִים
מִהַעוֹלָם הַכָּא, וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל
הִיא בַת גְּלִים.

בָּא רָאָה, פְּסוּק זֶה קָשָׁה.
בַּתְּחִלָּה כְּתוּב צַהֲלֵי קוֹלְךָ, שֶׁהוּא
כְּדִי לְזַמֵּר וּלְהַרְיֵם קוֹל, וְאַחַר כֶּף
כְּתוּב הַקְּשִׁיבִי. אִם כֶּף, אִזּוֹ לָמָּה
צַהֲלֵי קוֹלְךָ, כִּינּוֹן שְׁכַתּוּב
הַקְּשִׁיבִי? אָלָא צַהֲלֵי כְּדִי לְשַׁבַּח
וּלְזַמֵּר.

בָּא רָאָה, אִם יִשְׂרָאֵל מְתַחִילִים
לְשַׁבַּח וּלְזַמֵּר לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
אִזּוֹ כְּתוּב הַקְּשִׁיבִי, מָה הַטַּעַם?
בְּשִׁבִיל שִׁישְׂרָאֵל מְשַׁבְּחִים
וּמְזַמְרִים בְּשִׁבִילָהּ לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְעַל זֶה כְּתוּב צַהֲלֵי קוֹלְךָ,
וּכְתוּב הַקְּשִׁיבִי.

לִישָׁה - מְשׁוּם שְׁבָאָה מִצַּד
הַגְּבוּרָה, כְּמוֹ שְׂנֵאָמַר (משלי ל)
לִישׁ גִּבּוֹר בַּבְּהֵמָה. וְלִישָׁה זֹו
גְבוּרָה, לְשַׁבַּח כַּחוֹת וְחֻזְקִים.
עֲנִיָּה עֲנִתוֹת - מְשׁוּם שֶׁהִיא
אֶסְפֵּקְלָרְיָה שְׁלֹא מְאִירָה (עלה),
עֲנִיָּה וְדַאי, אֵינֵן לָהּ לְלִבְנָה אוֹר
מְשֻׁל עֲצָמָה, אָלָא רַק מָה שְׁנוֹתָן
לָהּ הַשְּׂמֻשׁ.

עֲנִתוֹת הוּא שְׂדָה, כְּפַר אֶחָד,